

**VALTAKUNNALLISEN KASVATUSALAN
VALINTAYHTEISTYÖVERKOSTON
(VAKAVA) KIRJALLINEN KOE**

2020

Kysymysvihko

Nimi:

Valintakoeohjeet

Valvonta

Salissa olevien valvojen ohjeita on noudatettava. Tarvittaessa voit kutsua valvojan luoksesi nostamalla kätesi.

Jos hakijan todetaan menettelevän vilpillisesti, koetulos hylätään. Kokeen hylkäämiseen johtaa myös se, jos hakija tekee vastauslomakkeeseen merkintöjä sen jälkeen, kun kokeen valvoja on ilmoittanut kokeen päättymisestä. Huolehdi siitä, että olet merkinnyt henkilötietosi ja kaikki vastaukset vastauslomakkeeseen ennen koeajan päättymistä.

Kokeessa jaettava materiaali

- Pohjalainen, M. (2012). Hiljaisen tiedon käsite ja hiljaisen tiedon tutkimus: katsaus viimeaikaiseen kehitykseen.
- Kirjavainen, T., & Pulkkinen, J. (2017). Pisa-tulokset heikentyneet huippuvuosista - kuinka paljon ja mistä se voisi johtua?
- Wiklund, M. (2017). Tyttöjen ja poikien arvosanaerot motivaatiotekijöiden ja Pisa-tutkimusten valossa.

Kokeen kysymykset koskevat ainoastaan sitä, mitä koeaineistoissa on kirjoitettu.

Vastaamisen tekniikka

Vastaukset merkitään erilliselle vastauslomakkeelle. Halutessasi voit merkitä vastaukset ensin kysymysvihkoon ja siirtää ne vastauslomakkeelle. **Koe arvostellaan vain vastauslomakkeeseen tehtyjen merkintöjen perusteella.**

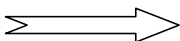
Henkilötietojen merkitseminen

Kirjoita vastauslomakkeeseen **selvästi henkilötunnuksesi, sukunimesi ja kaikki etunimet** niille varattuihin kohtiin. **Rastita vastauslomakkeella** vastaavat numerot ja kirjaimet henkilötunnuksesi osalta.

Sukunimi

Etunimet (kaikki)

Kirjoita henkilönummukseksi ja rasti vastaavat ruudut.

Henkilötunnus																
pv			kk			vv			A/-			tunnusosa				
0	0	0	0	0	0	0	0	0	A	0	0	0	A	L	V	
1	1	1	1	1	1	1	1	1	-	1	1	1	1	B	M	W
2	2		2	2	2					2	2	2	2	C	N	X
3	3		3	3	3					3	3	3	3	D	O	Y
4			4	4	4					4	4	4	4	E	P	
5			5	5	5					5	5	5	5	F	Q	
6			6	6	6					6	6	6	6	G	R	
7			7	7	7					7	7	7	7	H	S	
8			8	8	8					8	8	8	8	J	T	
9			9	9	9					9	9	9	9	K	U	

Huomioithan vastausten oikean merkitsemistavan:

Merkitse vastauksesi näin: (paksu, tumma rasti). Jos haluat muuttaa vastaustasi, mustaa mielestäsi virheellinen rasti ja tee uusi rasti.

Valintakoekysymyksiin vastaaminen

Rastita kunkin kysymyksen osalta sitä vaihtoehtoa vastaava ruutu, jonka katsot olevan oikea vastaus. Tee merkinnät **kuulakärkikynällä**.

A B C D

Vastauslomakkeen kullekin riville tulee vain yksi rasti, eli **kuhunkin kysymykseen/ väitteeseen on vain yksi oikea vastaus**. Jos vastausrivillä on enemmän kuin yksi rasti, vastaus luetaan vääräksi vastaukseksi.

Jos haluat muuttaa vastaustasi, mustaa ruutu, jossa väärä rasti on, ja rastita haluamasi ruutu. Voit tehdä kyseisen korjauksen samalle riville useamman kerran, jos uusi rasti tulee tyhjänä olevaan ruutuun.

Korjaus 1

A B C D

Korjaus 2

A B C D

Korjaus 3

A B C D

Jos haluat olla vastaamatta kysymykseen, jätä kaikki ruudut tyhjiksi tai mustaa kaikki ruudut.

Korjaus 4

A B C D

Jos et voi korjata vastaustasi selvästi, pyydä valvojalta uusi vastauslomake.

Tee kaikki merkinnät huolellisesti ja selvästi. Älä taita tai rypistä vastauslomaketta tai tee siihen ylimääräisiä merkintöjä. Vastauslomake luetaan koneellisesti, ja lukulaite tulkitsee vähäisetkin merkinnät vastauksiksi.

Pistelasku

Kokeessa on **19 tehtäväkokonaisuutta**, ja ne kaikki sisältävät useita yksittäisiä tehtäviä. Kokeen maksimipistemäärä on 116 pistettä. Tehtävän/Väitteen oikeasta vastauksesta saa +1 pistettä ja väärästä vastauksesta miinus pisteitä, joiden määrä vaihtelee tehtävän mukaan. Tarkat pisteytykset miinus pisteineen on selitetty tehtävän tai tehtävätyypin alussa. Vastaamatta jättämisestä saa 0 pistettä.

Kysymysvihko

Kysymysvihko sisältää 19 tehtävää.
Tehtävät on laadittu kokeessa jaettavasta materiaalista.

Tehtävät 1–9 ovat Pohjalaisen artikkelista Hiljaisen tiedon käsite ja hiljaisen tiedon tutkimus: katsaus viimeaikaiseen kehitykseen.

Tehtävissä 1–3 kussakin kohdassa oikeasta vastauksesta saa +1 pisteen, vastaamatta jättämisestä 0 pistettä ja väärästä vastauksesta -1 pisteen.

Tehtävä 1

Mistä kysymyksistä hiljaista tietoa koskevassa tutkimusperinteessä on erimielisyyttä?

	Kysymys	On	Ei
a)	Onko hiljaista tietoa mahdollista siirtää?	X	
b)	Säilyykö hiljainen tieto aina hiljaisena?	X	
c)	Onko hiljainen tieto artikuloitavissa?	X	
d)	Onko hiljainen tieto ajattelun ja toiminnan tuote?		X
e)	Onko hiljaista tietoa mielekästä tarkastella dualistisesti?	X	
f)	Miten hiljainen tieto pitäisi määritellä?	X	
g)	Mistä ominaisuuksista hiljainen tieto koostuu?	X	
h)	Millaisessa työssä hiljaista tietoa tarvitaan?		X
i)	Miten hiljainen ja ei-hiljainen tieto eroavat toisistaan?	X	

Tehtävä 2

Ovatko seuraavat väitteet opettajan hiljaisesta tiedosta oikein vai väärin?

	Väite	Oikein	Väärin
a)	Opetusalalla hiljainen tieto liittyy muuhunkin kuin opettamiseen.	X	
b)	Älytaulun toistuva ja rutiininomainen käyttö on osa yksilöllistä hiljaista tietoa.	X	
c)	Hiljainen tieto opetuskäytännöistä on persoonatonta.		X
d)	Opettajat omaksuvat hiljaisen tiedon vain itsenäisesti.		X
e)	Hiljainen tieto ei liity opettajan asiantuntijuuteen.		X

Tehtävä 3

Ovatko seuraavat väitteet hiljaisesta tiedosta oikein vai väärin?

	Väite	Oikein	Väärin
a)	Hiljaista tietoa on helppo tallentaa seuraaville sukupolville.		X
b)	Vaistomaiset päätökset voivat olla hiljaista tietoa.	X	
c)	Hiljainen tieto on yleensä spesialisoitunutta, ja sen vuoksi sitä on vaikea tuoda esiin.		X
d)	Hiljaisen tiedon tutkimus on sekä teoreettista että empiiristä.	X	
e)	Hiljaista tietoa kannattaa tutkia sen olemuksen vuoksi apuvälineiden kautta.	X	

Tehtävässä 4 kussakin kohdassa oikeasta vastauksesta saa +1 pisteen, vastaamatta jättämisestä 0 pistettä ja väärästä vastauksesta -1/7 pisteen.

Tehtävä 4

Kaksi lukiolaista on menossa haastattelemaan yläkoulussa työskentelevää kotitalousopettajaa tämän työnkuvasta. Yhdistä lukiolaisten haastattelurungossa olevat haastattelukysymykset sitä vastaavaan hiljaisen tiedon alueeseen. Hiljaisen tiedon alueet ovat tässä tehtävässä Tuomolan ja Airilan (2007) nimeämiä.

A. Tekninen tieto	E. Ammatillisuus
B. Sisällöllinen tieto	F. Arvot, normit ja roolit
C. Sosiaaliset taidot	G. Talon tavat
D. Intuiitiivisuus	H. Tarinat

	Haastattelukysymys	A	B	C	D	E	F	G	H
a)	Kertoisitko esimerkin jostakin tähän kouluun liittyvästä tapahtumasta, jonka muistat kotitalousopettajan uraltasi ja jota edelleen joskus jaat opettajainhuoneessa?								X
b)	Millaista ravitsemuksellista tietämystä kotitalousopettajalla on hyvä olla?		X						
c)	Missä asioissa haluaisit vielä kehittyä työssäsi?					X			
d)	Aavistatko usein, että jokin oppilasryhmä tarvitsee apuasi, vaikeivät he sinulta sitä suoraan pyytäisikään?				X				
e)	Miten pystyt olemaan viemättä oppilaiden asioita kotiisi?					X			
f)	Miten koulussanne opettajat jakavat toisilleen ideoita ja antavat palautetta?							X	
g)	Millaista tietämystä sinulla on erilaisista digitaalisista sovelluksista, jotka sopivat kotitalouden tunneille?	X							
h)	Miten saat luotua hyvän suhteen heikosti motivoituneisiin ja häiritseviin oppilaisiin?			X					

i)	Mitkä asiat oppilaiden työskentelyn ohjaamisessa sujuvat sinulta automaattisesti ilman minkäänlaista miettimistä?				X				
----	---	--	--	--	---	--	--	--	--

Tehtävässä 5 kussakin kohdassa oikeasta vastauksesta saa +1 pisteen, vastaamatta jättämisestä 0 pistettä ja väärästä vastauksesta -1/5 pisteen.

Tehtävä 5

Ekaluokkalaisen Sofian vanhemmat, Marcus ja Maria, tapaavat Sofian opettajan kanssa. Sofian ja hänen vanhempiansa äidinkieli on eri kuin koulussa käytettävä kieli. Seuraavassa katkelmassa vanhemmat ja opettaja keskustelevat kodin arjesta ja kielen merkityksestä siinä.

Yhdistä puheenvuoro sitä vastaavaan käsitteeseen. Hiljaisen tiedon ulottuvuudet perustuvat Haldin-Herrgårdin (2004) jaotteluun.

- A. Ei-hiljainen tieto (ks. Rolf 1995)
- B. Hiljaisen tiedon mentaalinen ulottuvuus
- C. Hiljaisen tiedon sensorinen ulottuvuus
- D. Hiljaisen tiedon sosiaalinen ulottuvuus
- E. Hiljaisen tiedon käytännöllinen ulottuvuus
- F. Hiljaisen tiedon kinesteettinen ulottuvuus (Parviainen 2006)

	Keskustelija	Puheenvuoro	A	B	C	D	E	F
a)	MARCUS	Kyllähän se minun äidinkieleni on minulle selkeästi tunnekieli. Tietyt sanonnat tulevat selkäytimestä silloin, kun oikein suutun jostakin Sofialle, lepertelen hänelle tai hellittelen häntä.			X			
b)	MARIA	Äidinkielemme puhuminen on myös tärkeä osa kulttuurimme arvojen vaalimista. Meillä koko suku on ikään kuin yhtä perhettä, jota autetaan ja jonka kanssa puhutaan meidän omalla kielellämme. On tärkeää, että lapset viettävät paljon aikaa aikuisten seurassa ja oppivat samalla kunnioittamaan vanhempia ihmisiä. Siinä samalla lapset oppivat myös äidinkieltään.				X		
c)	OPETTAJA	Tutkimuksissa onkin havaittu, että lapsen oman äidinkielen hallinta on yhteydessä hänen koulumenestykseensä. Kuitenkin oppikirjoissa sanotaan myös, että hyvä koulussa käytettävän kielen sanavarasto on edellytys sille, että lapsi, kuten Sofia, voi hyötyä annettavasta opetuksesta.	X					
d)	MARCUS	Olen oivaltanut tämän ja ajattelen, että olisi tärkeä kuvailla aina Sofialle mahdollisimman paljon asioita. Kun kykenen ennakoimaan näitä tilanteita, uskoakseni sillä tavalla sanavarasto karttuu parhaiten.		X				
e)	OPETTAJA	Joo, se onkin hyvä kokemuksen kautta syntynyt arjen rutiini.					X	
f)	MARIA	Vaikka Sofialla on joitakin haasteita oppimisessa, tilastojen pohjalta hänen tilanteensa on kuitenkin valoisa. Luin eräästä tutkimuksesta, että Marcuksen ja minun ikäisistä selkeästi useammalla on korkeampi koulutus verrattuna meidän vanhempiemme ikäpolveen. Eli sen	X					

		tiedon valossa Sofialla on paljon paremmat tulevaisuudennäkymät kuin mitä aiemmin on ollut.							
--	--	---	--	--	--	--	--	--	--

Tehtävissä 6–7 kussakin kohdassa oikeasta vastauksesta saa +1 pisteen, vastaamatta jättämisestä 0 pistettä ja väärästä vastauksesta -1 pisteen.

Tehtävä 6

Hiljaisesta tiedosta on tehty erilaisia jaotteluja ja luokituksia. Ovatko seuraavat vertailevat väitteet näistä jaotteluista oikein vai väärin?

	Väite	Oikein	Väärin
a)	Virtainlahden nimeämät perustaidot osana tehtävien vaatimaa tietoa vastaavat Tuomolan ja Airilan nimeämää sisällöllistä tietoa.	X	
b)	Virtainlahden esittämien toimintatapojen voidaan ajatella olevan osa Haldin-Herrgårdin nimeämää hiljaisen tiedon käytännöllistä ulottuvuutta.	X	
c)	Nonakan ja Takeuchin määrittämä tiedon tekninen ulottuvuus on määritelmällisesti sama asia kuin Virtainlahden määrittämä hiljaisen tiedon teknologian alue.		X
d)	Virtainlahden nimeämä hiljaisen tiedon teknologian alue on sama asia kuin Tuomolan ja Airilan nimeämä tekninen tieto.	X	
e)	Taito toimia ihmissuhteissa on osa niin Virtainlahden tutkiman tehdastyön kuin Tuomolan ja Airilan tutkiman opetusalan hiljaista tietoa.	X	
f)	Tuomolan ja Airilan saamat tutkimustulokset hoito-, opetus- ja pelastusalan edustajien hiljaisesta tiedosta ovat hiljaista tietoa myös Wilsonin määritelmän mukaisesti.		X

Tehtävä 7

Pohjalaisen artikkelissa Wilson (2002) esittää erittelyn hiljaisen ja implisiittisen tiedon eroista. Edustavatko seuraavat lausahdukset hiljaista vai implisiittistä tietoa Wilsonin mukaan?

	Väite	Hiljainen tieto	Implisiittinen tieto
a)	Opettaja: ”Meidän päiväkodin arvoihin kuuluu, että tällaisista kiusaamistapauksista keskustellaan aina vanhempien kanssa.”		X
b)	Opettaja: ”Olen kokemuksen kautta havainnut, että riitapukareiden välinen vertaissovittelu on hyödyllistä tällaisissa riitapauksissa.”		X
c)	Opettaja: ”Koen, että lasten väliset pienet riidat ovat osa päiväkodin arkea, enkä puutu niistä jokaiseen. Uskon, että lasten tulee opetella sovittelemaan pieniä riitoja keskenään.”		X

Tehtävässä 8 kussakin kohdassa oikeasta vastauksesta saa +1 pisteen, vastaamatta jättämisestä 0 pistettä ja väärästä vastauksesta -1/3 pisteen.

Tehtävä 8

Yhdistä puheenvuoro sitä vastaavaan käsitteeseen (A–D) Käsitteet:

- A. Hiljaisen tiedon etnografinen tutkimusmenetelmä (Virtainlahti 2006)
- B. Työtapoihin liittyvä toimintatapa (Virtainlahti 2006)
- C. Hiljaisen tiedon mentaaliset epiteetit (Haldin-Herrgård 2004)
- D. Kinesteettinen tieto (Parviainen 2006)

	Puheenvuoro	A	B	C	D
a)	"Itsensä motivoimiseen on omat niksinsä. Minä olen suosinut tapaa, jossa yritän löytää opetuksen sisällöstä relevantit teemat juuri omiin mielenkiinnon kohteisiini."		X		
b)	"Mielestäni sinulla on kykyä ja taitoa löytää asioiden olennaiset piirteet."			X	
c)	"Tuo sinun tapasi ratkoa ongelmia on todella luova ja intuitiivinen."			X	
d)	"Kokeile, onko lumi sopivaa lumiukon tekemistä varten."				X

Tehtävässä 9 kussakin kohdassa oikeasta vastauksesta saa +1 pisteen, vastaamatta jättämisestä 0 pistettä ja väärästä vastauksesta -1 pisteen.

Tehtävä 9

Hiljaisen tiedon epiteeteillä tarkoitetaan:

	Väite	Oikein	Väärin
a)	eksplisiittisen tiedon kategorioita.		X
b)	hiljaisen tiedon olennaisista ominaispiirteistä kertovia kuvauksia.	X	
c)	hiljaisen tiedon määrää mittaavia tutkimusinstrumentteja.		X
d)	hiljaisen tiedon tunnistamista helpottavia käsitteitä.	X	

Tehtävät 10–12 ovat Kirjavaisen ja Pulkkinen artikkelista PISA-tulokset heikentyneet huippuvuosista – kuinka paljon ja mistä se voisi johtua?

Tehtävässä 10 kussakin kohdassa oikeasta vastauksesta saa +1 pisteen, vastaamatta jättämisestä 0 pistettä ja väärästä vastauksesta -1 pisteen.

Tehtävä 10

Ovatko seuraavat koulutukselliseen tasa-arvoon liittyvät väitteet oikein vai väärin?

	Väite	Oikein	Väärin
a)	Pääkaupunkiseudulla alueellinen eriytyminen on vaikuttanut myönteisesti oppilaiden suoriutumiseen.		X
b)	Oppilaiden tasoryhmittelyllä ei ole vaikutusta heidän osaamiseensa.		X
c)	Oppilaiden suoriutumistaso matematiikassa on keskimäärin parempi kaupungeissa sijaitsevilla kouluissa.	X	
d)	Lisääntynyt tasoryhmien käyttö johtuu koulujen eriytymisestä oppilaiden sosioekonomisen taustan mukaan.		X
e)	Oppilaan osaamisen heikkenemisen seurauksena hänen vanhempiansa sosioekonominen asema alenee.		X

Tehtävissä 11–12 kussakin kohdassa oikeasta vastauksesta saa +1 pisteen, vastaamatta jättämisestä 0 pistettä ja väärästä vastauksesta -1/3 pisteen.

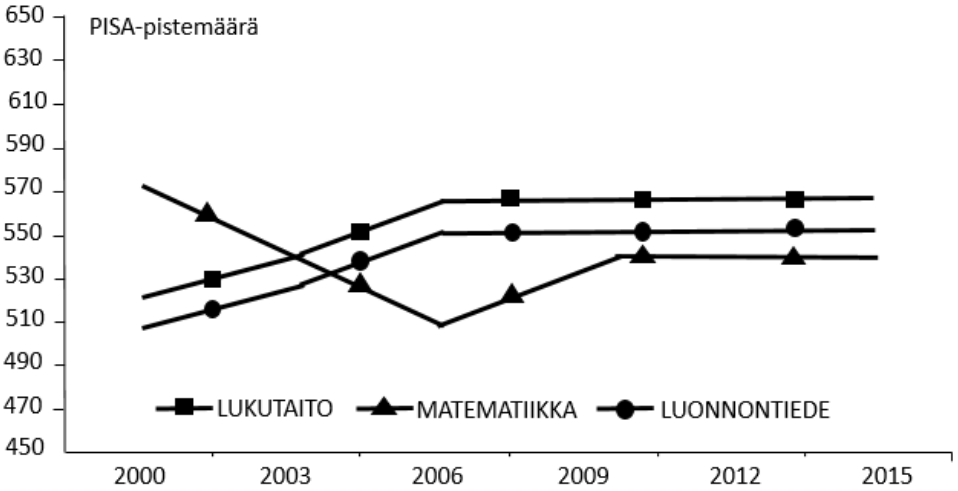
Tehtävä 11

Kuvioissa 1 ja 2 on esitetty valtion X oppilaiden PISA-pistemääriin perustuvia tuloksia. Päättele kuvioita ja Kirjavaisen ja Pulkkinen artikkelia tutkimalla, mitä valtioita seuraavat väitteet kuvaavat.

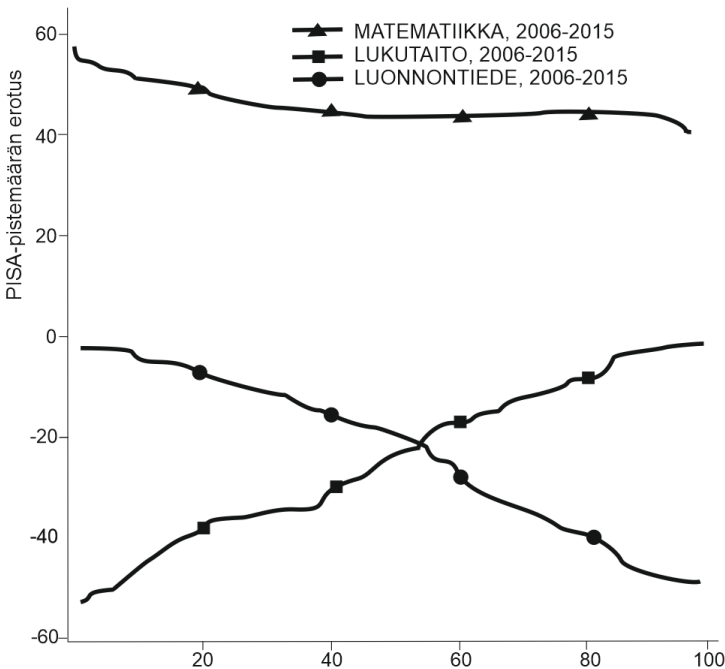
- A. Väite kuvaa valtiota X.
- B. Väite kuvaa Suomea.
- C. Väite kuvaa kumpaakin valtiota.
- D. Väite ei kuvaa kumpaakaan valtiota.

	Väite	A	B	C	D
a)	Mitä paremmin lukutaidossa menestyneitä oppilaita tarkastellaan, sitä vähemmän lukutaidossa on muutosta.			X	
b)	Lukutaidossa osaaminen on heikentynyt.		X		
c)	Osaaminen matematiikassa on muuttunut yhtä paljon kaikilla osaamistasoilla.				X
d)	Lukutaidon osaaminen on jatkuvasti ollut huonompaa kuin luonnontieteen.				X
e)	Ainakin kahdella osaamisalueella osaaminen on huonontunut.		X		
f)	Matematiikan osaaminen 2006–2015 on huonontunut eniten kaikkein heikoimmin menestyneillä oppilailla.			X	
g)	Parhaiten menestyneiden oppilaiden luonnontieteen osaaminen on parantunut eniten.	X			
h)	Matematiikan osaaminen on huonontunut sekä parhaiten että heikoiten menestyneillä oppilailla.			X	
i)	Heikoimmin menestyneiden oppilaiden lukutaito on huonontunut enemmän kuin parhaiten menestyneiden oppilaiden lukutaito.		X		

Kuvio 1. Lukutaidon, matematiikan ja luonnontieteiden PISA-pistemäärä kaikilla oppilailla vuosina 2000–2015 valtiossa X.

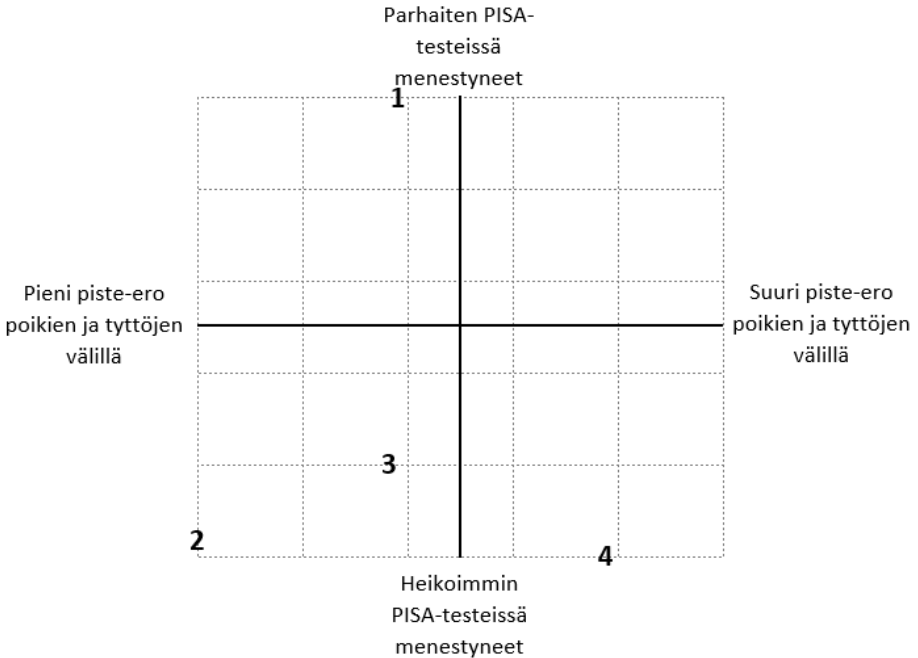

Kuvio 2. Vuosien 2006 ja 2015 PISA-pistemäärän erotus lukutaidossa, matematiikassa ja luonnontieteissä prosentileittäin valtiossa X.

Tehtävä 12

Tarkastele tyttöjen ja poikien välisiä eroja lukutaidossa ja luonnontieteessä vuoden 2006 ja 2015 PISA-tuloksissa. Mitä PISA-tutkimuksen tuloksia numeroiden osoittamat paikat nelikentässä vastaavat?

Paikka nelikentässä	Lukutaito 2006	Luonnontiede 2006	Lukutaito 2015	Luonnontiede 2015
A) 1	X			
B) 2		X		
C) 3				X
D) 4	X			

Tehtävät 13–14 ovat Wiklundin artikkelista Tyttöjen ja poikien arvosanaerot motivaatiotekijöiden ja PISA-tutkimusten valossa.

Tehtävissä 13–14 kussakin kohdassa oikeasta vastauksesta saa +1 pisteen, vastaamatta jättämisestä 0 pistettä ja väärästä vastauksesta -1 pisteen.

Tehtävä 13

Seuraavan keskustelun tyttö (Emma) ja poika (Elias) ovat suomalaisserkuksia, jotka ovat juuri päättäneet peruskoulunsa. Tukevatko puheenvuoroissa esitetyt väitteet PISA-tutkimuksen ja artikkelissa esitettyjen muiden tutkimusten keskimääräisiä tuloksia sukupuolten välisistä osaamiseroista?

	Keskustelija	Väite	Kyllä	Ei
a)	Elias	"Jee, minäpä sain sinua paremman arvosanan biologiasta ja fysiikasta."		X
b)	Emma	"No tervemenoa sitten lääkikseen. Siellähän teitä poikia on enemmistö muutenkin."		X
c)	Elias	"Kyllä sinäkin voit sinne hakeutua. Eikös terveystieto ole sinulla vahvin kaikista aineista?"	X	
d)	Emma	"Arvioisin myös oman motivaationi koulunkäyntiin korkeammaksi kuin sinä oman motivaatiosi arvioit."		X
e)	Elias	"Sinä se aina jaksat vertailla itseäsi minuun etkä omiin kavereihisi."		X
f)	Emma	"Onneksi meidän molempien ajattelutaitojen parantuminen on kuitenkin auttanut meitä menestymään koulussa."	X	
g)	Elias	"Se on totta, vaikka muuten minusta onkin tuntunut, ettei koulussa ole juurikaan opetettu minua kiinnostavia asioita tai ettei harrastuksistani ole juuri ollut hyötyä koulun kannalta."	X	

Tehtävä 14

Edustavatko seuraavat väitteet Wiklundin ehdotuksia koulujen ja oppilaitosten kehittämiseksi?

	Väite	Kyllä	Ei
a)	Kouluissa tulisi pohtia luokkakokojen pienentämistä.		X
b)	Opettajien pitäisi huomioida oppilaiden harrastukset paremmin heidän koulunkäynnissään.	X	
c)	Tasa-arvokasvatusta tulisi käsitellä opettajankoulutuksessa.	X	
d)	Poikien pääsyä erikoislukioihin tulisi helpottaa.		X
e)	Kilpailuhenkeä ei tulisi korostaa.	X	
f)	Hyvien oppimistulosten tavoittelusta voidaan luopua.		X

Tehtävät 15–17 ovat Kirjavaisen ja Pulkkisen artikkelista PISA-tulokset heikentyneet huippuvuosista – kuinka paljon ja mistä se voisi johtua? sekä Wiklundin artikkelista Tyttöjen ja poikien arvosanaerot motivaatiotekijöiden ja PISA-tutkimusten valossa.

Tehtävässä 15 kussakin kohdassa oikeasta vastauksesta saa +1 pisteen, vastaamatta jättämisestä 0 pistettä ja väärästä vastauksesta -1/2 pisteen.

Tehtävä 15

Koskevatko seuraavat väitteet tyttöjä, poikia vai molempia sukupuolia Wiklundin sekä Kirjavaisen ja Pulkkisen artikkeleiden mukaan?

	Väite	Vain pojat	Vain tytöt	Sekä tytöt että pojat
a)	Luokkatoverit voivat olla toissijainen sosiaalinen yhteisö.			X
b)	Kokonaisvaltainen motivaatio tukee koulunkäyntiä ja kasvua.			X
c)	Lukutaidon osaaminen parani viimeisessä PISA-tutkimuksessa.	X		
d)	Itsetunto vaikuttaa koulumenestykseen.			X
e)	Itsearvioidut temperamenttipiirteet selittävät viidenneksen heidän koulumenestyksestään.		X	

Tehtävissä 16–17 kussakin kohdassa oikeasta vastauksesta saa +1 pisteen, vastaamatta jättämisestä 0 pistettä ja väärästä vastauksesta -1 pisteen.

Tehtävä 16

Aineiston mukaan OECD:n PISA-tutkimusten tulosten perusteella voidaan väittää, että

		Kyllä	Ei
a)	opettajan näkemä temperamentti vaikuttaa oppimistuloksiin.		X
b)	motivaatio on keskeinen oppiaineiden välisten osaamiserojen selittäjä.		X
c)	maahanmuuttajataustaisten oppilaiden osaamistaso heijastelee heidän vanhempiensa koulutustasoa.	X	
d)	oppilaiden osaamisero matematiikan ja luonnontieteen välillä on vuoden 2015 PISA-tutkimuksessa suurempi kuin vuoden 2000.	X	
e)	opettajien suhtautuminen oppilaan harrastuksiin vaikuttaa oppilaan motivaatioon ja koulumenestykseen.		X
f)	kilpailu luokassa on tehokas poikia motivoiva kouluoppimisen tekijä.		X
g)	oppilaat ovat kykeneviä arvioimaan, mikä heidän oppimistaan edesauttaa ja mikä sitä estää.		X
h)	osaamisen lasku vuosien 2006 ja 2015 välillä oli pienin heikoimmin menestyneiden oppilaiden keskuudessa matematiikassa, ja suurin parhaiten osaavilla luonnontieteissä.		X

Tehtävä 17

Sukupuoli ja tasa-arvo ovat tärkeitä ulottuvuuksia osaamista ja koulussa menestymistä pohdittaessa. Ovatko seuraavat väitteet oikein vai väärin?

	Väite	Oikein	Väärin
a)	Suomessa kotitaustalla ei ole merkitystä tyttöjen PISA-tulosten kannalta.		X
b)	Sukupuoli on aina tärkein vaikuttaja osaamisessa.		X
c)	Maahanmuuttajataustaiset oppilaat näyttävät hyötyvän siitä, että eivät opiskele ikäistensä kanssa samalla luokalla.		X
d)	Vuonna 2015 vähintään oppilaiden kolmanneksen osalta oli tyttöjen ja poikien PISA-pistemäärän ero lukutaidossa yli 40 pisteen ja kaikkien osalta se oli yli 20 pisteen.	X	
e)	PISA-pistemäärän ero matematiikassa vuonna 2006 oli poikien hyväksi jopa yli 20 pistettä.	X	
f)	Vuoden 2006 PISA-tutkimuksessa oli noin prosentilla tutkituista tyttöjen ja poikien piste-ero lukutaidossa 60 pistettä.		X
g)	Lukutaidossa poikien ja tyttöjen välinen keskimääräinen ero vastasi vuonna 2015 yli vuoden opintoja.	X	
h)	Joidenkin poikien hyvät arvosanat parantavat aina luokan kaikkien poikien koulumenestymistä.		X
i)	Vuoden 2015 PISA-tutkimuksen perusteella ystäväpiiri vaikuttaa sukupuolten välisiin osaamiseroihin.		X
j)	Tyttöjen harrastukset ja ajankäyttö ovat useammin kuin pojilla sellaisia, että ne tukevat heidän koulumenestystään.	X	
k)	Itsetunto on voimakkain poikien kouluoppimista selittävä tekijä.		X
l)	Empiiristen tutkimusten mukaan koulussa käytetyt opetusmenetelmät tukevat kiistatta paremmin tyttöjen kuin poikien menestymistä.		X

m)	Suomessa pojat ovat aikaisemmin menestyneet paremmin matematiikassa kuin tytöt.	X	
----	---	---	--

Tehtävät 18–19 ovat Pohjalaisen artikkelista Hiljaisen tiedon käsite ja hiljaisen tiedon tutkimus: katsaus viimeaikaiseen kehitykseen sekä Wiklundin artikkelista Tyttöjen ja poikien arvosanaerot motivaatiotekijöiden ja PISA-tutkimusten valossa.

Tehtävässä 18–19 kussakin kohdassa oikeasta vastauksesta saa +1 pisteen, vastaamatta jättämisestä 0 pistettä ja väärästä vastauksesta -1 pisteen.

Tehtävä 18

Wiklund kuvaa puheenvuorossaan kahdessa kohtaa kokemuksiaan luokanopettajana toimimisesta. Nämä katkelmat löytyvät laatikon sisältä sivuilta 20 sekä 21.

Ovatko seuraavat väitteet Wiklundin luokanopettajakokemusten kuvauksista oikein vai väärin? Hiljainen tieto ymmärretään tässä tehtävässä Nonakan ja Takeuchin (1995) määritelmän mukaisesti.

	Väite	Oikein	Väärin
a)	Wiklundin esimerkeissä on kyse artikuloidusta hiljaisesta tiedosta.	X	
b)	Wiklundin esimerkeissä on kyse hiljaisen tiedon yhdistämisestä eksplisiittiseen tietoon.	X	
c)	Wiklundin esimerkeissä on mukana hiljaisen tiedon tekninen ulottuvuus.		X

Tehtävä 19

Mitkä seuraavista seikoista edustavat sellaista Rolfin määrittelemää hiljaista tietoa, joka Wiklundin mukaan edistää oppilaan menestymistä PISA-testauksessa?

	Seikka	Edustaa	Ei edusta
a)	Oman kokemuksen kautta omaksuttu koulun odotuksia vastaava työskentelytapa	X	
b)	Koulumaailman perinteiden omaksuminen	X	
c)	Itsearvioitu temperamenttipiirre		X
d)	Välinpitämätön asenne arvosanoihin		X
e)	Luokkatovereiden esimerkin kautta omaksuttu koulutyön arvostus	X	